

Rakip, Radikalleri Otoriteye İtıyor!

Büyük siyasi çatışmalarda yüzleşme, her zaman askeri ve doğrudan olmaz. Zira çatışan güçler çoğu zaman daha karmaşık yöntemlere başvurur; bu yöntemlerden biri de rakibin, en radikal olan rakiplerini iktidara itmesidir.

Bu strateji basit bir fikre dayanıyor: En radikal olan akım devletin liderliğine geldiğinde, genellikle ülkeyi arka arkaya gelen sarsıntılar ve siyasi izolasyonun yoluna sürükler; bu da ülkenin içten içe yıpranmasını hızlandırır.

Başlangıçta radikal olan akımın yükselişi hareket içinde bir zafer gibi görünür; zira bu akım genellikle sert bir söyleme sahip olup en coşkulu taban ortamlarında popülerdir. Ancak sorun, bu söylem bir yönetim politikasına veya devlet idaresine dönüştüğünde ortaya çıkmaktadır. İşte o zaman siyasi uzlaşma alanı daralmakta ve özellikle proje ve sabit bir ideolojinin yokluğunda kararlar daha dürtüsel bir hâle gelmektedir. Ve işte o zaman devlet, çevresiyle sürekli bir çatışma halinde yaşayan bir varlığa dönüşmektedir. Zamanla baskı ve kısıtlamaların artmasıyla birlikte bu çatışma, katlanılması zor bir siyasi, ekonomik ve güvenlik yüküne dönüşür. O zaman karar verici, önceden farkında olmadan siyasetin dehlizlerine girer; böylece karar, her ikisi de acı olan iki seçenek arasında sıkışıp kalır ve bu dehlizler içinde, ajanlık ve ihanet durumlarını göz ardı ederek arzuladığı şeyin dışına sürüklenir.

Bu nedenle birçok siyasi deneyimde, büyük projelerin başarısızlığının sadece rakiplerin gücü nedeniyle değil, aksine aynı zamanda en radikal akımların liderliğe yükseldiğindeki iç tercihleri nedeniyle de gerçekleştiğini görmekteyiz. İşte o anda -farkında olsun ya da olmasın- radikal olan kişi, savunduğu projenin çöküşünü hızlandıran bir araç haline gelir. Böylece hareketin siyasi tabanını genişletmek yerine onu daraltmakta ve çatışmaları hafifletmek yerine onları daha da artırmaktadır.

Eğer radikal rakibi iktidara itme teorisi siyasi analizde yer alıyorsa, o zaman bölgedeki bazı deneyimler bazen bu gidişatın bir örneği olarak öne sürülmektedir.

Burada ajanlık ya da ihanet suçlamalarından uzak bir şekilde bu analize uygun olabilecek üç durumu arz edeceğim.

Hamas hareketi:

Hamas hareketi, bölgedeki silahlı grupların tarihindeki en karmaşık deneyimlerden biridir. Hareket, Yahudi işgaline karşı Filistin direnişinin bir parçası olarak başlamıştır; zira 1987 yılında, birinci Filistin intifadası sırasında geniş bir halk hareketi bağlamında kurulmuştur. O aşamada söylemi silahlı direnişe ve İslami kimliğe dayalıydı ve Filistin'de geniş bir halk tabanı kazanmayı başarmıştı.

Ancak asıl büyük dönüşüm, 2006 yılında Filistin parlamento seçimlerine katılıp bu seçimleri sürpriz bir şekilde kazanmasının ardından gerçekleşmiştir. Bu başarı onu, Fetih hareketi ile iç siyasi bir çatışmanın içine sürüklemiş ve

2007 yılında Gazze Şeridi'nin kontrolünü ele geçirmesiyle sonuçlanmıştı. İşte o andan itibaren Hamas hareketin doğası kökten değişmiştir; zira bir direniş hareketinden iktidar gücüne dönüşmüştür. Dolayısıyla karşılaştığı zorlukların niteliği de değişmiştir. Böylece artık sadece askeri eyleme odaklanmak yerine, kuşatma altındaki bir ekonomiyi yöneten, insanlara hizmet sunan, iç istikrarı koruyan ve uluslararası baskılarla muamele etmenin sorumluluğunu üstlenen bir duruma gelmiştir... Yani son derece zorlu koşullar altında çalışmaya başlamıştır.

Burada açık stratejik bir ikilem ortaya çıkmıştır: Direniş hareketi sürekli savaştan bir yapı olarak kalmalı mı? Yoksa istikrar için çalışan bir otoriteye mi dönüşmeli? Bu durumda – dolaylı olarak – bu gerçeklik rakiplerine hizmet etmektedir; zira rakip, kuşatmanın sürdürülmesini meşrulaştırmak, Gazze'nin ekonomik yapısını zayıflatmak ve Filistin davasına yönelik uluslararası desteği azaltmak ve benzerleri için her zaman onun iktidardaki varlığına güvenmiştir...

Temel olarak işgale direnmek için ortaya çıkan hareket, kuşatma altındaki bir bölgeyi yönetir bir hale gelmiş, bu da çeşitli faktörlerin ortaya çıkmasına neden olmuştur ki bu faktörlerden bazıları şunlardır: Gazze içinde güvenlik aygıtlarının şişirilmesi, iç siyasi alanın daralması ve yönetim gereklilikleri ile direniş gereklilikleri arasındaki gerilimin artması. Burada, bir hareket otoriteye dönüştüğünde, kendisini ortaya çıkaran projenin doğasıyla çelişebilecek kararlar almaya başladığını gözlemliyoruz.

Burada soru şudur: Hamas, kendisini iktidara iten stratejisinin kurbanı mı olmuştur?

Bugün karşımızdaki gerçeklik, onun fedakarlıklarını takdir ettiğimizi vurgulamakla birlikte bu soruyu güçlü bir şekilde cevaplamaktadır.

Heyet Tahrir Şam:

Heyet Tahrir Şam, Suriye savaşı yıllarında cihatçı bir ortamda ortaya çıkan bir örgütten, kendisini siyasi ve örgütsel olarak yeniden şekillendirdiği birkaç aşamadan geçen bir varlığa dönüşmüştür. Nitekim zamanla İdlib ilinde en önde gelen askeri bir güç haline gelmiş; bu da onu bölgeyi yönetmek için sivil ve idari kurumlar oluşturmaya yol açmıştır.

Savaşçı bir örgütten yerel bir otoriteye geçiş, siyasi ve etnik açıdan çeşitlilik gösteren bir toplumu yönetmek, bölgesel ve uluslararası baskılarla başa çıkmak ve bölge içindeki diğer silahlı grupları kontrol altında tutmak da dahil olmak üzere karmaşık zorluklar doğurmuştur.

Olayların gelişmesi ve eski rejimin düşmesinin ardından iktidar konumuna intikal etmesiyle birlikte kendisini, ilk söylemiyle çelişen pragmatik kararlar almak zorunda kalır bir halde bulmuştur.

İşte burada temel bir sorun ortaya çıkmaktadır: En radikal olan akım otoriteye dönüştüğünde, ister iç çatışmalar yoluyla olsun isterse toplumu yeni bir otorite altında yeniden düzenleme girişimleri yoluyla olsun, ortaya çıkan devrimci ortamı aşamalı olarak parçalamaya başlamaktadır.

Bugün Suriye'deki durum önümüzde olup bu durum yüreği kanatıyor.

İran'ın durumu:

İran'ın durumuna gelince; 1979'da kurulan rejim, dini, siyasi ve askeri kurumların karmaşık bir karışımı üzerine kurulmuştur. Onlarca yıl boyunca Ali Hamaney, özellikle Devrim Muhafızları ile olan ilişkisinde bu güçler arasındaki denge merkezini temsil etmiştir.

Yönetimin, sadece istisnai koşullarda gerçekleşebilecek bir durumda Müçteba Hamaney'e geçmesiyle birlikte kendimizi, radikal olan birinin iktidara itilme fikri çerçevesinde okunabilecek başka bir durumun karşısında bulmaktayız. Zira Müçteba Hamaney, Devrim Muhafızları'na yakın biri olarak görülmekte olup bu da rejimin yapısı içinde bu akımın etkisini güçlendiren bir durumdur.

Bu dönüşüm, özellikle devam eden gerginliklerin gölgesinde bölgesel ve uluslararası düzeyde daha çatışmacı politikaların benimsenmesine sevk edebilir. Ancak daha derin olan sorun, sadece dış politikayla ilgili değildir, aksine ülkenin karşı karşıya olduğu iç zorluklarla da ilgilidir. Örneğin; ekonomik baskılar, uluslararası yaptırımlar, halkçı gerilimler, muhafazakar, reformcu ve radikal akımlar arasındaki çatışma gibi.

İstikrarını korumak için güvenlik ve askeri güce giderek daha fazla güvenen bir rejim, zamanla kendini daha derin krizlerle karşı karşıya bulabilir; zira rejimi korumayı hedefleyen radikallik, aşama aşama onu yıpratıcı faktörlerden birine dönüşebilir.

Çoğu çatışmada yenilgi, tek bir dış darbenin sonucu değil, aksine hataların ve seçimlerin biriktiği uzun bir sürecin sonucudur. En radikal akım (ki bu akımın net bir ideolojik projesi yoktur) iktidara geldiğinde, projeyi koruduğunu zannederken gerçekte onu daha çok çatışmacı ve izole edici yollara itiyor olabilir.

Bu yüzden bazen rakibin, bizzat projenizi çökertmesine gerek kalmaz; aksine en radikal akımlarınızın, projeye sonuna kadar liderlik etmeye bırakması yeterlidir.

Eğer onlar, Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in metoduna tabi olsalar ve şerî hükme bağlı kalsalardı, bugün ödediğimiz bedel çok daha az olurdu. Allah'a hamd olsun ki, Kur'an ve sünnetten istinbat edilmiş bir proje hazırlayan ve İslam'ın yönetimini yeniden tesis etmek ve Nübüvvet Minhacı üzere Raşidi Hilafeti kurmak için Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in metoduna bağlı kalan **Hizb-ut Tahrir** gibi bir parti vardır.

Hilebazların hilesine ve tuzak kuranların tuzağına rağmen Allah'ın izniyle zafer gelecektir. Zira Allahu Teala şöyle buyurmuştur: **يُرِيدُونَ أَن يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَيَأْبَى اللَّهُ إِلَّا أَن يُتِمَّ نُورُهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ** **"Allah'ın nurunu ağızlarıyla söndürmek istiyorlar. Kâfirler istemese de Allah nurunu mutlaka tamamlayacaktır."** [Tevbe 32]

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Nebil Abdulkerim